

APRECIEREA PROLIFICITĂȚII LA IEPUROACE DIN RASA CALIFORNIANĂ ȘI NEOZELANDEZĂ ALBĂ ÎN FUNCȚIE DE NUMĂRUL DE FĂȚĂRI

Tatiana DABIJA¹, Angela MACARI²

¹Universitatea Agrară de Stat din Moldova,
58 Mircești str. Chișinău, MD2049
e-mail: tatianadabija@rambler.ru

²Institutul de Zootehnie și Medicină Veterinară
v. Maximovca, d. Anenii-Noi

The reproduction term of doe-rabbit using it is a season for discussion, and it can be 4-5 years in non intensive systems of reproduction or shorter to 1-3 years from 6-8 month when the monthly parturition are received. There were two groups of doe-rabbit of California and White New Zealand breeds as a biologic material; there were 50 females in each group, followed by six cycles of reproduction. There was established the kits number at the parturition, their maintenance during the growing period, and the number of weaned kits of both breeds. The best results were of received kits had White New Zealand breed – 7.58 kits received after six cycles of reproduction, with the index between 6.75 and correspondingly 8.16 kits. Another index which has to be discussed it is the number of received kits and it is connected to the reproduction cycle, which had a growing evolution from 6.75 kits at the first cycle to 8.16 kits from the third cycle after that the kits number dropped down to 7.06 at the fourth parturition. On the second place there is the breed – California, with the average of received kits from six reproduction cycles, with the variation from one cycle to another between 5.46 and correspondingly 6.89 kits, but the evolution of received kits depends of reproduction cycle and very from 5.46 kits at the first cycle to 6.89 kits, at fourth parturition. The both breed had the same conditions of feeding the better adaptation had White New Zealand. The percentage of kits maintenance after tree weeks of their life of White New Zealand breed was per six reproduction cycles – 99.44%, from all kits received at the parturition, but the California breed had this index – 99.05%. The average of weaned kits per six reproduction cycles varied depending of received kits, and differs on breed; it is from 6.09 kits for California breed to 7.33 for White New Zealand breed. The rabbit's population what was studied is described for good reproduction index, and it is recommended for using at different farms.

Key words: rabbits, breeds, number of kits, maintenance, weaned kits, reproduction cycle

În contextul general al preocupărilor pentru sporirea cantitativă și diversificarea calitativă a resurselor de hrană ale oamenilor, creșterea iepurilor pentru producția de carne se află într-un continuu progres.

Analizând în ansamblu sectorul zootehnic din RM putem constata rolul neesențial care revine creșterii iepurilor. În același timp, în unele gospodării de fermieri această îndeletnicire poate deveni sursa principală de venit.

Principala direcție de creștere a iepurilor de casă, la momentul actual în RM, este pentru producția de carne.

Carnea de iepure este apreciată pentru calitățile sale excepționale, fiind un produs consumat atât la mesele de sărbătoare, cât și în alimentația de toate zilele.

Pentru a avea o producție înaltă în orice ramură a zootehniei, inclusiv în creșterea iepurilor de casă, este necesară o selecție permanentă a celor mai productivi indivizi, în generațiile următoare alegând-se de asemenea, pentru reproducție urmașii care au indicii productivi cei mai înalți.

Durata de exploatare la reproducție a iepuroaicelor constituie încă un motiv de discuții, aceasta putând fi de 4-5 ani în sisteme de reproducție cu intensitate scăzută de exploatare sau redusă la 1-3 ani și chiar de la 6-8 luni, atunci când se obțin fătări lunare.

MATERIAL ȘI METODĂ

Iepuroaicele se împart în două categorii: de prăsilă și de producție. Iepuroaicele de prăsilă produc tineret care la vârsta de 2-3 luni este vândut fermelor de producție sau doritorilor. Cele mai bune rezultate se obțin când din generație în generație se aleg cele mai valoroase animale evitând împerecherile înrudite.

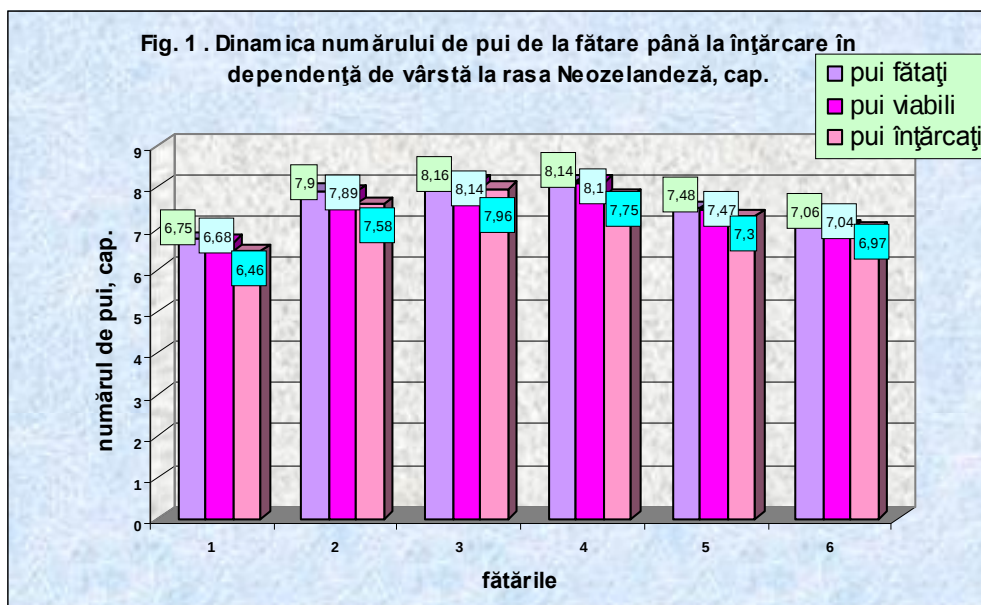
Material biologic utilizat a fost prezentat de două loturi de iepuroaice aparținând raselor Californiană și Neozeelandeză Albă, fiecare lot fiind constituit din 50 femele, urmărit pe 6 cicluri de reproducție. S-a stabilit numărul puilor la fătare, viabili pe parcursul creșterii și puii la înțărare la cele două rase.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

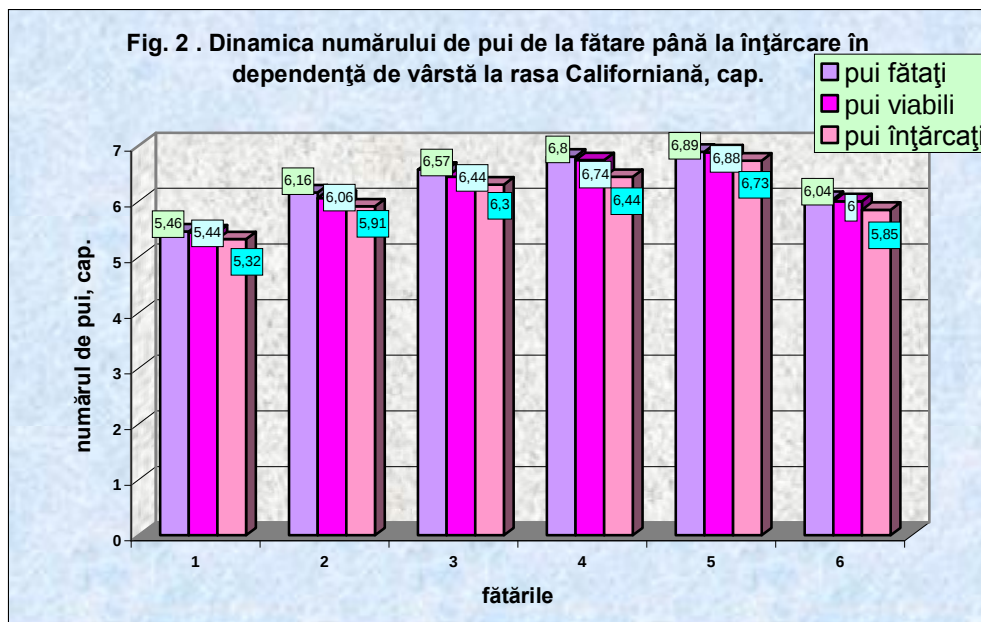
Ca urmare a datelor obținute în urma experimentelor efectuate și prezentate în continuare, putem face următoarele aprecieri.

Sub raportul prolificității, cele mai bune performanțe le realizează rasa Neozeelandeză Albă (*fig. 1*) cu 7,58 produși obținuți pe cele 6 cicluri de reproducție, cu valori cuprinse între 6,75 și respectiv 8,16 produși. Un alt aspect care trebuie relevat este cel privind numărul de produși obținuți în funcție de ciclul de reproducție, care are o evoluție crescândă de la 6,75 produși la primul ciclu, la 8,16 produși la cel de al treilea ciclu după care numărul de produși obținuți scade până la 7,06 produși la cea de a VI-a fătare.

Pe al doilea loc se situează rasa Californiană cu o medie de 6,32 produși obținuți pe parcursul a șase cicluri de reproducție, cu variații de la un ciclu la altul cuprins între 5,46 și respectiv 6,89 produși, (*fig. 2*), iar evoluția puilor obținuți în funcție de ciclul de reproducție variază de la 5,46 produși la primul ciclu, la 6,89 produși la cea de a V-a fătare.

În funcție de numărul de fătări, prolificitatea tinde să crească odată cu numărul de fătări la ambele rase, însă la rasa Neozelandeză prolificitatea se mărește până la a treia fătare după care începe ușor să scadă, pe când la rasa Californiană prolificitatea crește până la a cincea fătare, apoi începe a scădea.

Cu toate că cele două rase au beneficiat de condiții asemănătoare de hrană și întreținere, se pare că cel mai bine s-a adaptat rasa Neozeelandeză albă.

Un alt aspect ce trebuie evidențiat este cel legat de procentul de supraviețuire a iepurașilor după 3 săptămâni de viață, care la rasa Neozeelandeză Albă constituie în medie pe șase cicluri de reproducție – 99,44 % din totalul puilor obținuți la fătare, iar la rasa Californiană – 99,05 %.

Numărul de pui înțărcați în medie pe 6 cicluri de reproducție variază în funcție de puii fâțați, și diferă în dependență de rasă de la 6,09 produși la rasa Californiană, până la 7,33 produși la rasa Neozeelandeză Albă.

CONCLUZII

Analizând rezultatele obținute se pot deduce următoarele concluzii:

1. Iepuroacele din cele două rase luate în studiu se caracterizează printr-o prolificitate ridicată, caracteristică de astfel speciei, cu o medie de 6,32 produși la rasa Californiană și 7,58 produși la rasa Neozeelandeză pe parcursul a șase cicluri de reproducție.

2. Prolificitatea și numărul de pui viabili tinde să crească odată cu numărul de fătări, la rasa Neozeelandeză până la a treia fătare, la rasa Californiană până la a cincea fătare, după care scade.

3. Populația de iepuri luată în studiu se caracterizează prin indici de reproducție buni, care se recomandă pentru creșterea în gospodăriile populației.

BIBLIOGRAFIE

1. Bucataru, N., Maciuc, V., 2005 - *Afaceri în creșterea iepurilor de casă și animalelor de blană*, Chișinău,
2. Bud, I., 1998 - *Creșterea și valorificarea iepurilor, animalelor de blană și vânatului*, Timișoara.
3. Efros, V., 2003 - *Principiile de bază de creștere a iepurilor domestici*, Chișinău.
4. Popescu-Micloșanu, Elena, Tudorache, Minodora, 1998 - *Creșterea și valorificarea iepurilor, animalelor de blană și vânatului*, Timișoara.